

האומר: אשתה ואותיר אשתה ואותיר, כדי שתהא הברכה מצויה ביינו — יש בו משום דרכי האמורי.

המקבעת את קליפות הביצים שיצאו מהם אפרוחים בכותל, כסגולה שישארו האפרוחים בחיים. ועושה זאת בפני האפרוחים — יש בו משום דרכי האמורי.

והמגיס בפני אפרוחים — יש בו משום דרכי האמורי.

המרקדת והמונה שבעים ואחד אפרוחין בשביל שלא ימותו — יש בו משום דרכי האמורי.

המרקדת לפני הכותח, כדי שיתחזק בבישולו, והמשתקת את העומדים מסביבה לתועלת בישול העדשים, והמצווחת לתועלת בישול הגריסין — יש בו משום דרכי האמורי.

המשתנת בפני קדירתה בשביל שתתבשל מהרה — יש בו משום דרכי האמורי.

אבל נותנין קיסם של תות ושברי זכוכית בקדירה בשביל שתתבשל מהרה.

וחכמים אוסרין בשברי זכוכית, מפני הסכנה.

תנו רבנן: נותנין בול מלוא אגרוף של מלח לתוך הנר בשביל שתאיר ותדליק. ואין זה ניחוש, אלא הוא גורם לצלילות השמן, והוא דולק היטב.

וכן נותנין טיט וחרסית שמצננים את השמן תחת הנר, בשביל שתמתין ותדליק זמן רב.

אמר רב זוטרא: האי מאן דמיכסי שרגא דמשחא הרי הוא גורם לו שימהר לשרוף את השמן וכן מי שהוא מגלי נפטא, שמרים את כיסוי מנורת הנפט הרי הוא גורם לבעירה מיותרת — קעבר משום בל תשחית.

והאומר בשעת מזיגת הכוס: חמרא וחיי לפום רבנן — אין בו משום דרכי האמורי. לפי שאין זה אלא ברכה בעלמא.

מעשה ברבי עקיבא שעשה משה לבנו, ועל כל כוס וכוס שהביא אמר: חמרא וחיי לפום רבנן, חיי וחמרא לפום רבנן ולפום תלמידיהון⁽¹⁰⁰⁾.

הדרן עלך במה אשה

האמת והאמונה.

100. ומכאן המקור לאמירת "לחיים" בשתיית ומזיגת יין. והדעת זקנים מבעלי התוספות [ויקרא י, ט] מפרש שמפני שהיין גורם להרבה סכנות, והביא יללה וקללה לעולם [אצל נח וגלות עשרת השבטים וחורבן הבית], וכן הוא עשוי להשקות אבלים ומרי נפש [ובמדרש תנחומא [פקודי, ב] שמשקים יין את הנידון בבית דין למיתה, ומפרש כך את הביטוי לחיים], לכן כשמוזגים יין אומרים שיהא לברכה ולחיים. וראה מהרש"א ומהדורא בתרא.

כשרואים שינוי אצל תרנגול כדאי לשוחטו מיד שמא ימות, וכיון שיש לכך סיבה על פי אמונה אין בזה איסור משום דרכי האמורי.

והרמב"ם [עבודה זרה יא, ד] מנה זאת בכלל הדברים האסורים משום ניחוש שהוא לאו דאורייתא — לא תנחשו, והוא סובר שכל מה שנעשה לסימן על טובה או על רעה אסור משום ניחוש. ובסוף הפרק הוא מפרש שכל הכשפים והניחושים הם שקר וכזב ואמונות תפלות, והתורה אסרה זאת מפני שהאמונה בדברי שקר הוא פתח לטעות ולגטות מדרך